

[Vesterager.]

Salen. Det er jo en Kendsgerning, at Venstres Skolemænd i Kommissionen gik med til en 4-aarig Uddannelsestid paa Seminarierne, og rundt omkring paa Møder har man Gang paa Gang mødt dette fra Venstre-Lærere og Venstres Talsmænd, at det var nødvendigt at gaa til en Udvidelse, og jeg skulde tage meget fejl, hvis den ærede Ordfører for Venstre ikke ogsaa har oplevet noget i den Retning. Det ser derfor saa underligt ud, at Venstre nu, da vi staar foran Gennemførelsen af Lovforslaget, pludselig gaar bort fra det, vi den Gang var enige om.

Hvad Optagelsesprøven angaar, kan jeg heller ikke erkende, at vi paa nogen Maade har gjort det vanskeligere for de unge Mennesker ude fra det jævne Land at komme ind paa Seminarierne. Jeg forstaar heller ikke rigtig de andres Tankegang, thi det er jo en Kendsgerning, som vi, der lever ude ved Landsbyskolerne, stadig har for Øje, at Børnene derudefra rejser ind og tager Realeksamen. Man kan dog ikke sende dem ind til Købstaden eller Stationsbyen for at tage Realeksamen og saa, naar de kommer og melder sig, sige til dem: Ja, men nu er I egentlig daarligere kvalificerede til at komme med. Det maa dog være saaledes, at det er en Fordel for dem at have disse Forkundskaber. Jeg forstaar ikke rigtig, hvorfor man vil sætte dette Skel, vor Opgave maa dog være ikke at begaa Uret mod dem, der har Forkundskaber, og at gøre det lettere for de dygtige, der maaske ikke har faaet denne Uddannelse, og det har vi søgt ved vort Ændringsforslag, som Ministeren og Flertallet er gaaet ind for. Jeg maa derfor meget beklage, at man fra Venstres Side har stillet sig saaledes, som man har, hvorved der ikke er fremkommet en enstemmig Indstilling til dette høje Ting.

Hvad Sprogundervisningen angaar, skal jeg selvfølgelig ikke komme dybere ind derpaa, men jeg maa mene, at naar man begynder med eet Sprog, er det en lempelig Form, og jeg kan absolut ikke gaa ind paa den Tankegang, at det er det samme, om man gør Sprogundervisningen frivillig, eller om man indfører Sprog som obligatorisk Fag. Det er jo ikke Skolens eller Lovgivningsmagtens Opgave at henvise Eleverne til, hvad de maa læse udenfor Skoleplanen og udenfor Skoletiden, hvis de kan overkomme det, men det er vor Opgave at skabe en Ramme for Undervisningen, saaledes at de forskellige Fag kommer til deres Ret, og at yde Eleverne den Hjælp, de har Krav paa under Arbejdet med disse Fag. Kan de saa magte mere, er det en Sag for

sig. Jeg maa derfor absolut anbefale, at vi holder os til at give Eleverne Undervisning i eet Sprog, og de kan saa vælge, om det skal være Tysk eller Engelsk, men hvad Eleverne kan overkomme derudover, maa blive deres egen Sag.

Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa Enkeltheder, jeg formoder, vi senere ved tredie Behandling faar Lejlighed til at udtale os om Lovforslaget i al Almindelighed, men jeg maa bestemt fraraade ærede Medlemmer at tiltræde de af Mindretallet stillede Ændringsforslag, som efter min Mening skruer Udviklingen tilbage. Efter den Forventning, der er i Lærerkredse og paa Seminarierne, tror jeg, det vil føles som en Skuffelse, hvis vi ikke gik ind for en 4-aarig Seminarieuddannelse. Jeg skal ikke udtale mig om Virkningerne af Venstres Ændringsforslag i Retning af Lærerhøjskoler eller eventuelle andre Undervisningsanstalter, men jeg synes, det maa blive en dyr Historie, hvis vi skal til at oprette Lærerhøjskoler rundt omkring i Landet. Jeg skulde dog mene, at det var mere naturligt at give Eleverne en sammenhængende 4-aarig Uddannelse paa de 19 Seminarier, vi har, end først at lade dem afslutte deres Undervisning der og saa oprette forskellige Institutioner rundt om i Landet, hvor de kan tage 1 Aars Kursus bagefter. Jeg tror ikke, det vil blive billigt; jeg tror ikke, at Befolkningen vil synes om den Ordning, og jeg tror heller ikke, at den vil vinde Bifald i Seminariekredse. At der skal være Lejlighed for Lærerne til yderligere udvidede Kursus senere, er en Sag for sig. Men at det skal være ganske almindeligt, tror jeg, vi skal holde os borte fra.

Overfor den højtærede Undervisningsminister vil jeg gøre et Par Bemærkninger, som jeg vil forme som et Par Spørgsmaal. Det ene angaar Optagelsesprøven, som nu vil faa en lidt anden Karakter, ligesom jeg ogsaa synes, at Forholdene ændrer sig en Del, idet Præparandaaret bortfalder, og de Elever, der melder sig til Optagelsesprøven, kan tage deres Kundskaber, hvor de kan faa dem. Jeg kunde tænke mig, at unge Mennesker f. Eks. vilde læse i Aftentimerne samtidig med, at de maaske havde nogen anden Beskæftigelse. Saa fik de Lov til at søge deres Uddannelse paa den Maade, de vilde; de skulde ikke være knyttet til nogen bestemt Skole og ikke være henvist til at have Skoletimer som nu, men kunde altsaa tage Undervisningen, hvor som helst de kunde faa den. Saa kan det ske f. Eks., at de bestaar Optagelsesprøven maaske rigtig pænt, men at det alligevel af en eller anden Grund